

Гонта М.,
здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня
Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне

ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Цифрова трансформація стала ключовим чинником, що визначає розвиток підприємств у сучасному економічному середовищі. Вона охоплює інтеграцію цифрових технологій у всі аспекти бізнесу, що змінює способи ведення справ, взаємодії з клієнтами та управління ресурсами. У даній статті розглядаються основні аспекти впливу цифрової трансформації на підприємства, зокрема, зміни в бізнес-моделях, підвищення продуктивності та конкурентоспроможності.

Цифрова трансформація передбачає не лише впровадження нових технологій, але й зміни в культурі організації, бізнес-процесах і стратегіях. Це дозволяє підприємствам стати більш гнучкими та адаптивними до змінюваного ринкового середовища [1, 2]. Основними компонентами цифрової трансформації є:

- автоматизація процесів (зменшення ручної праці та помилок завдяки впровадженню автоматизованих систем);
- аналіз даних (використання великих масивів даних для прийняття обґрунтованих рішень);
- клієнтоорієнтованість: (збір та аналіз інформації про клієнтів для розробки персоналізованих продуктів) [1, 3].

Цифрова трансформація змінює традиційні бізнес-моделі, відкриваючи нові можливості для підприємств. Наприклад, компанії можуть переходити до моделей підписки або надання послуг через платформи, що знижує витрати на утримання інфраструктури [2, 3]. Це також сприяє створенню нових ринків і можливостей для зростання.

Однією з основних переваг цифрової трансформації є підвищення продуктивності. Автоматизація процесів дозволяє зменшити час виконання завдань і знизити витрати [1]. Крім того, підприємства, які успішно реалізують

цифрову трансформацію, здатні швидше реагувати на зміни в попиті та пропозиції, що підвищує їх конкурентоспроможність на ринку.

Попри численні переваги, цифрова трансформація також має певні виклики. Серед них:

- кібербезпека : (зростання обсягу даних підвищує ризики кіберзагроз;
- необхідність навчання персоналу: підприємства повинні інвестувати в навчання своїх працівників для роботи з новими технологіями;
- зміни в управлінських стратегіях: необхідність адаптації управлінських практик до нових умов бізнесу [2, 3].

В Україні цифрова трансформація активно впроваджується у різних секторах економіки, розглянемо кілька яскравих прикладів успішних компаній, які адаптували свої бізнес-моделі до нових умов.

Rozetka: Один з найбільших інтернет-магазинів в Україні, Rozetka почала як продавець електроніки, але з часом перетворилася на багатoproфільну платформу електронної комерції. Впровадження цифрових технологій, таких як аналіз великих даних, дозволило компанії персоналізувати пропозиції та автоматизувати маркетингові кампанії, що сприяло розширенню асортименту і збільшенню клієнтської бази [4].

Monobank: Це перший мобільний банк в Україні, який працює виключно через мобільний додаток. Monobank змінив традиційну банківську модель, пропонуючи швидке і зручне обслуговування без фізичних відділень. Завдяки цифровим рішенням банк скоротив витрати на інфраструктуру і швидко завоював ринок [4].

Нова Пошта: Лідер у сфері логістики та доставки в Україні, "Нова Пошта" оптимізувала свої процеси завдяки впровадженню систем трекінгу посилок у реальному часі та автоматизації операцій. Це дозволило значно підвищити ефективність обслуговування клієнтів і розширити мережу пунктів прийому та доставки [4].

ПриватБанк: Перший банк у світі, що запропонував онлайн-банкінг через мобільний додаток. ПриватБанк активно розвиває цифрові сервіси, такі як Приват24, що дозволяє клієнтам здійснювати фінансові операції онлайн. Це допомогло банку стати лідером у фінансових технологіях в Україні [4].

Prom.ua: Найбільша платформа електронної комерції для малого та середнього бізнесу в Україні. Prom.ua дозволяє підприємствам створювати онлайн-магазини та інтегрувати їх з платіжними системами, що сприяє розширенню ринків збуту для тисяч українських підприємців [4].

Укренерго: Найбільший провайдер електроенергії в Україні, який швидко адаптувався до віддаленої роботи під час карантину за допомогою Microsoft Office 365. Це дозволило компанії забезпечити безперебійну роботу мережі та підтримувати зв'язок між співробітниками [5].

Ecosoft: Міжнародний виробник обладнання для водоочищення, який впровадив ERP-систему Microsoft Dynamics для автоматизації бізнес-процесів і покращення управління зростаючим бізнесом [5].

Отже, цифрова трансформація є невід'ємною частиною розвитку сучасних підприємств. Вона не лише змінює способи ведення бізнесу, але й відкриває нові можливості для зростання і розвитку. Для успішної реалізації цифрової трансформації підприємства повинні бути готовими до змін і інвестувати в технології та навчання персоналу. Наведені приклади демонструють, як українські підприємства адаптуються до цифрових технологій, підвищуючи свою ефективність і конкурентоспроможність на ринку.

Список використаних джерел:

1. Піддубний Є. В. Вплив цифрової трансформації української економіки на бізнес-моделі підприємств. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки, 2023. № 5 (72). С. 45 – 50. DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/72-7>
2. Glushchevsky Vyacheslav, Holomb Viktoria, & Byrskyi Vitalii. The impact of digitalization on entrepreneurship: key factors. Humanities studies : Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia :

Publishing house “Helvetica”. 2023. 16 (93). P. 160–167. Doi: <https://doi.org/10.32782/hst-2023-16-93-16>

3. Бугріменко Р. М., Смірнова П. В. Вплив розвитку цифрової трансформації на діяльність підприємства. Економіка та суспільство, 2024. № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-29>.

4. Zdrenyk, V., Grod, A., Ocheretko, B., & Bohonskyi, V. (2024). The impact of digital technologies on business development: Transformation of business models and management of innovative projects. *Economic Analysis*, 34(2), 453-464. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.02.453>

5. 20 історій цифрової трансформації в Україні. Електронний ресурс – URL: <https://special.ain.ua/20-ukrainian-stories-about-digital-transformation-ua/> (дата звернення: 05.12.2024)